

5 000 PLANTE UTILE

V. MOVILEANU și C.D. TĂBĂCARU

A b s t r a c t

In this paper some general data about the structure of the work entitled „5 000 Useful Plants“ have been included.

The entire work consist of 400 pages, including six chapters : an introduction ; a dictionary of 5 000 useful plants with a brief description of the species. A complete characterization of bioforms, their general spreading have been given with the description of the plants mentioned above.

În această notă (I) se prezintă succint câteva date generale asupra structurii lucrării „5 000 plante utile omului“.

Lucrarea completă cuprinde 500 pagini, avînd 6 capitole : introducere ; dicționarul celor 5 000 plante utile cu o descriere succintă a speciilor, fiind completat cu o caracterizare a bioformelor, corologia , indicînd utilitățile cît și organul utilizat ; lista plantelor grupate pe utilități ; denumirea plantelor utile în limba română, denumirea în limba franceză cît și denumirea în limba locală, a locului de origine a plantelor.

În introducere sînt prezentate date referitoare la necesitatea cunoașterii plantelor utile, ele constituind o sursă inepuizabilă de materie primă și energie de care omenirea are nevoie tot mai mare, în condițiile accentuării crizei alimentare, energetice, de materii prime vegetale. Utilizarea pe scară largă a plantelor cultivate cît și a celor neintroduse în cultură constituie o mare rezervă pentru viitor, practic inepuizabilă de substanțe proteice, hidrați de carbon, vitamine, medicamente, potențial de care omenirea are nevoie pentru a-l cunoaște și valorifica rațional.

În acest sens, lucrarea constituie o contribuție la opera de conștientizare a oamenilor asupra acestei bogății uriașe a naturii, rolul acestui tezaur vegetal, natural pe care îl posedă TERRA pentru viața întregii planete și în special pentru om.

Lucrarea prezintă, în ordine evolutivă, grupele de plante (alge, ciuperci, licheni, mușchi, ferigi, conifere, angiosperme) reliefînd importanța fiecărei grupe și arătînd în ce constă contribuția lor la circuitul general al materiei, la foloasele pe care le poate obține omul de la ele.

În partea a II-a a lucrării sînt prezentate cele 5 000 de specii de plante utile omului, în ordinea alfabetică și grupate pe clase (alge, ciuperci, licheni, mușchi, gymnosperme, angiosperme). În cadrul fiecărei clase plantele sînt ordonate după denumirea științifică, în ordine alfabetică unde se dau detalii :

denumirea populară românească a plantei, denumirea în limba franceză, zona de origine a plantei și de răspândire pe glob, perioada de vegetație, epoca de înflorire, importanța și utilitățile plantei pentru om cu indicația organului utilizat al plantei.

În partea a III-a a lucrării sînt prezentate utilitățile plantelor sub forma unui index cuprinzînd următoarele grupe de plante : pentru acvarii ; alimentare cultivate ; alimentare neintroduse în cultură ; aromatice și pentru parfumuri ; caucicofere ; pentru industria celulozei ; cerifere ; condimentare ; pentru construcții civile și industria lemnului ; construcții hidrotehnice și navale ; energetice ; fixatoare de halde și cenuși de termocentrală ; fixatoare de soluri ; furajere ; pentru gazon ; producătoare de gutapercă ; pentru industria hirtiei ; pentru hrana vînatului și a animalelor sălbatice ; plante indicatiare de roci și minereuri ; îngrășăminte verzi ; insecticide ; pentru fabricarea instrumentelor muzicale ; pentru industria mobilei ; plante nectarifere ; plante ornamentale (avînd unele utilități) ; plante oleaginoase ; pentru industrie și medicină ; producătoare de plută și înlocuitori ; pentru podoabă, ornament și obiecte casnice ; rezinifere și producătoare de gume utile ; plante sanogene și rezistente la poluare ; pentru sculptură și obiecte de artă ; sericicole ; surse de substanțe chimice ; tanante ; textile pentru artizanat ; pentru industrie ; tinctoriale ; toxice ; vitaminoase ; *medicinale* (afrodisiace ; analgesice ; antiasmatiche ; antibiotice ; antibronșitice ; antidiabetice și hipoglicemizante ; antidiareice ; antidizenterice ; antidoturi și antitoxice ; antiemetice ; antihelmintice ; antihemoroidale ; antilitiazice ; antiluetice ; antimalarice ; antipiretice ; antireumatice ; antisclerotice și antiscorbutice ; antiseptice ; antispasmodice ; antitusive ; antivenerice ; avortice ; cardiotonice ; carminative ; citostatice și bacteriostatice ; colagoge ; coleretice ; cosmetice ; depurative, dermatologice ; diaforetice ; diuretice ; emenagoge ; emetice ; emoliente ; expectorante ; fermentative ; galactagoge ; halucinogene ; hemostatice ; hepatice ; hipotensive ; laxative ; pentru tratarea leprei ; pentru tratarea mușcăturilor de șarpe ; narcotice ; oftalmologice ; pectorale ; purgative ; revulsive ; sedative generale ; psihomotorii ; sedative vegetative ; stomahice ; producătoare de substanțe cu acțiune fizică (radioopace) — ingrediente și de contrast ; sudorifice ; tonice și trofice generale ; vulnerare și cicatrizante)

Enumerarea acestor grupe de plante reprezintă 100 de utilități ale plantelor.

În grupa plantelor alimentare sînt prezentate speciile de plante cu valoare alimentară. Din cele 2 000 specii de plante cu valoare alimentară, omul folosește numai 200 în cultură iar în multe țări în curs de dezvoltare se folosesc doar 2—3 produse alimentare. Această sursă de 2 000 specii de plante alimentare poate constitui o mare rezervă alimentară pentru viitor, ceea ce impune a fi introduse în cultură, în condițiile în care în prezent, o mare parte din populația globului este lipsită de hrana necesară, 400—500 milioane de femei și copii din țările lumii a 3-a suferă de foame. Folosirea pe scară largă a acestei mari diversități de plante alimentare ar crea o premiză necesară pentru eradicarea unor fenomene negative din viața societății contemporane.

Plantele energetice au o deplină valoare în condițiile actualei crize energetice, cînd în plină revoluție tehnico-științifică, omenirea se confruntă cu probleme majore, controversate ale consumului de energie. Selecționarea unor plante energetice cu randamente foarte mari și care realizează producții

mari de biomasă mai ales că se pot cultiva pe terenuri nefolosibile în agricultură, poate constitui o sursă pentru obținerea unor producții mari de metan, alcooli, înlocuitori ai combustibililor primari (petrol, cărbune).

Plantele medicinale cuprinzând 1 000 de specii de plante reprezintă un adevărat tezaur de principii active utile în terapeutică, ele constituind o bază pentru diversificarea medicamentelor de origine vegetală și crează o premiză pentru valorificarea superioară fitoterapeutică.

5 000 USEFUL PLANTS

S u m m a r y

In this paper some general data about the structure of work entitled „ 5 000 Useful Plants“ have been included. A complete characterization of bioforms and their general spreading have been given with the description of the plants mentioned above. The uses of the plants classified according to their uses, the terms in which the plants have been known in Romanian, French and in aboriginal language have been also included in the paper.

B I B L I O G R A F I E

1. CHANCEREL, L. — *Flore forestiere du globe*, Paris, 1920.
2. COCKAYNE, L. — *The vegetation of New-Zealand*, Leipzig, 1921.
3. COSTE, H. — *Flore de la France*, Paris, 1937.
4. LINUELL, T. — ARNOULD J. — *Plantes utiles du monde entier*, Paris, 1967.
5. GRANDJOT, WERNER — *Pflanzenreich der Tropen*, Köln, 1976.
6. PERROT, EMILE, RENÉ — *Les plantes medicinales*, vol. I, II, Paris, 1971
7. * * * *Flora R.S.R.*, vol. I—XIII, ed. Acad. Buc., 1952 — 1977.